

**UCHWAŁA NR XXXVII/265/13
RADY GMINY NOWE OSTROWY**

z dnia 29 listopada 2013 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nowe Ostrowy na lata 2013-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 i 645) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 154 i poz. 866) Rada Gminy Nowe Ostrowy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowe Ostrowy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy

Mirosław Dębicki

**Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Nowe Ostrowy
na lata 2013-2015**

Nowe Ostrowy 2013

I. Wstęp

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Jest jedną z najbardziej trwałych wartości w społeczeństwie. Rodzina składa się z rodziców (związek małżeński/partnerski kobiety i mężczyzny) i ich dzieci (także adoptowanych). Czasem w skład rodziny wchodzi także krewni wspólnie zamieszkujący. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzice czy opiekunowie są wzorcem dla dzieci, dlatego ważną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny odgrywają wzajemne relacje pomiędzy nimi, oparte na miłości i zrozumieniu. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje instytucje i służby są zobligowane do wspierania rodziny, do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Rodzina dysfunkcyjna to taka, w której występują poważne nieprawidłowości w zaspakajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych jej członków. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych działań. Choroba alkoholowa czy nadużywanie alkoholu przez rodziców, długotrwałe bezrobocie, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, demoralizacja dzieci to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role poszczególnych członków rodziny ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, zachowania członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i społecznymi. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Osoby te są zobligowane do podejmowania na rzecz rodziny określonych działań mających na celu ochronę i prawidłowe funkcjonowanie jej członków.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną rodziny. Praca z rodziną powinna być podejmowana jak najwcześniej i prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi zostać umieszczone w pieczy zastępczej.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji. Obejmują pomocą rodziny zagrożone różnego typu dysfunkcjami, patologiami oraz dzieci i młodzież zagrożoną niedostosowaniem społecznym. Nadrzędnym celem polityki społecznej jest stworzenie optymalnych warunków do pełnego rozwoju rodziny. Rodzina powinna mieć w pierwszej kolejności możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał rodziny. Szczególnie ważnym aspektem jest umacnianie rodziny. Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają alkoholizm, narkomania, przestępczość rodziców, przemoc w rodzinie. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązać swoich problemów i sytuacji kryzysowych co może skutkować niedostosowaniem społecznym dzieci. Podstawą do rozwiązania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. W sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać konieczne jest wsparcie instytucjonalne.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach gdy dziecko/dzieci umieszczone zostaną okresowo w pieczy zastępczej.

II. Podstawa prawna

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowe Ostrowy na lata 2013-2015 określa zadania własne Gminy wynikające z:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)

III. Postanowienia ogólne

Podstawowym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest wprowadzenie rozbudowanego systemu profilaktyki oraz intensyfikacja działań na rzecz rodziny wychowującej małoletnie dzieci, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Podstawowe kierunki działań określone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny Gminy Nowe Ostrowy na lata 2013-2015 zwany dalej Programem odpowiadają zadaniom nałożonym na gminy przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program ma charakter długofalowy. W miarę potrzeb jego zadania mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom. Aby go stworzyć dokonano analizy, z której wynika, że na dzień 31.12.2012 r. Gmina Nowe Ostrowy liczyła 3707 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Kutnie wyniosła 369 osób (197 K i 172 M z czego jedynie 46 osób (w tym 15 K) pobierało zasiłek dla bezrobotnych. Z danych zespołu interdyscyplinarnego działającego przy GOPS w Nowych

Ostrowach wynika, że w 2012 r. założono 5 „Niebieskich kart”. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowych Ostrowach wynika, że w ciągu 2012 r. było 12 nowych zgłoszeń w celu rozwiązania problemu alkoholowego. Z danych GOPS w Nowych Ostrowach wynika, że w 2012 r. z zasiłków z pomocy społecznej korzystało 370 osób i rodzin, co stanowi 9% ludności gminy. Wśród powodów udzielania pomocy finansowej można wyróżnić: bezrobocie w 112 rodzinach, długotrwała lub ciężka choroba w 8 rodzinach, niepełnosprawność w 63 rodzinach, alkoholizm w 12 rodzinach, ubóstwo w 81 rodzinach, przemoc w 15 rodzinach.

Ze statystyk PCPR w Kutnie wynika, że w 2012 r. z gminy Nowe Ostrowy w rodzinach zastępczych spokrewnionych przebywa 8 dzieci. Z rodzin naturalnych 2 dzieci przebywa w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Tęcza” w Kutnie.

IV. Adresaci programu

Program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w których wychowują się małoletnie dzieci oraz do rodzin, w których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej, instytucjonalnej i rodzinnej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Wypełniając swoją funkcję, zwłaszcza wychowawczą, rodzina wpływa na jakość młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej, a każda niewydolność rodziców zaburza zaspakajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Mając na uwadze powyższe, przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej w każdej sferze życia.

V. Zasoby lokalne

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Nowe Ostrowy realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach, przy współpracy z:

- 1) Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach
- 2) Sądem Rejonowym w Łęczycy – Wydział Rodzinny i Nieletnich
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów alkoholowych w Nowych Ostrowach
- 4) Prokuraturą Rejonową w Łęczycy
- 5) Komendą Policji w Krośniewicach
- 6) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie
- 7) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kutnie
- 8) Placówkami oświatowo-wychowawczymi
- 9) Szkołami
- 10) Przedszkolami
- 11) Świetlicami opiekuńczo-wychowawczymi
- 12) Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Łęczycy
- 13) Punktem Terapii Uzależnień przy GOPS w Nowych Ostrowach
- 14) Samodzielnym Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Wołodrzy

15) Kościołami

16) Organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, w tym realizujące działania związane z przemocą w rodzinie.

VI. Cele Programu

1. Promocja prawidłowego modelu funkcjonowania rodziny naturalnej.
2. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.
3. Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka.
4. Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny.
5. Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych.
6. Wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
7. Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy rodzin dysfunkcyjnych.
8. Edukacja dzieci, młodzieży i osób dorosłych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny.
9. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin
10. Rozwój oferty pomocowej dla rodzin dotkniętych przemocą.
11. Integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie.

VII. Zadania

1. Zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i w szczególności polegają na:

1. Pracy z rodziną:

- a) analiza sytuacji rodziny i przyczyn kryzysu
- b) wzmacnianie roli i funkcji rodziny
- c) porady prawne
- d) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny
- e) podnoszenie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny
- f) pomoc w integracji rodziny
- g) przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny
- h) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne
- i) terapia i mediacje

2. Wsparciu rodziny naturalnej przy pomocy asystenta rodziny/pracownika socjalnego:

- a) poradenie poradnictwa i edukacji dla rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej oraz udzielanie informacji na temat pomocy świadczonej przez właściwe instytucje rządowe, samorządowe i organizacje pozarządowe,
- b) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,

- c) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- d) sporządzanie planu pracy z rodziną,
- e) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- f) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach
- h) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną

3. Finansowaniu:

- a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających
- b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
- c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające

4. Współfinansowaniu pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

5. Sporządzaniu sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie.

6. Prowadzeniu monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

7. Przekazywaniu do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

VIII. Monitoring i ewaluacja

1. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowych Ostrowach z siedzibą w Wołodrzy.

2. Program będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych gminy.

3. Wysokość środków finansowych przewidzianych na realizację zadań programowych w poszczególnych latach będzie określana w corocznych uchwałach budżetowych.

IX. Sposób finansowania programu

1. W 2013 r. Gmina Nowe Ostrowy zabezpieczyła w budżecie gminy środki na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w kwocie 5148,00 zł

2. Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu Gminy Nowe Ostrowy, dotacji i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

do Uchwały nr XXXVII/265/13 Rady Gminy Nowe Ostrowy z dnia 29 listopada 2013 roku.

Konieczność podjęcia przedmiotowej uchwały wynika z przepisów prawa, które zobowiązują gminę do podejmowania programów wspierania rodziny na okres trzech lat.

W związku z powyższym zasadne jest podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie.